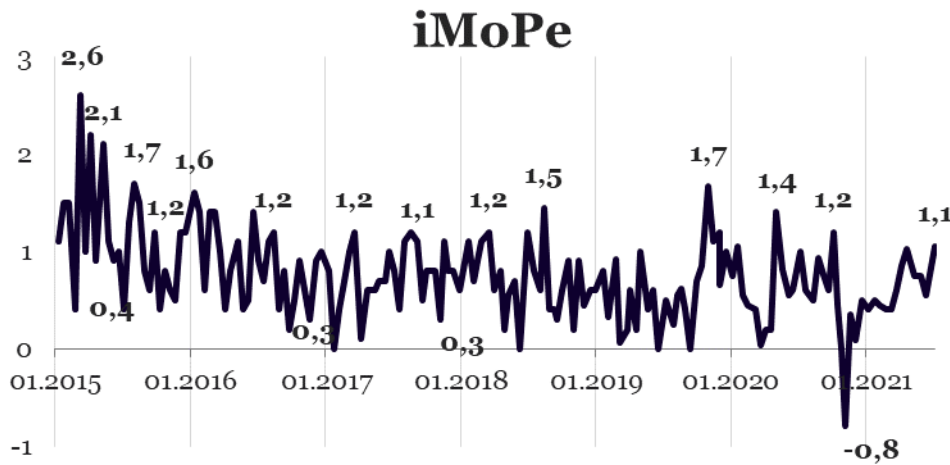

iMoPe №161. «Земельна» децентралізація та визнання кваліфікацій, отриманих за кордоном

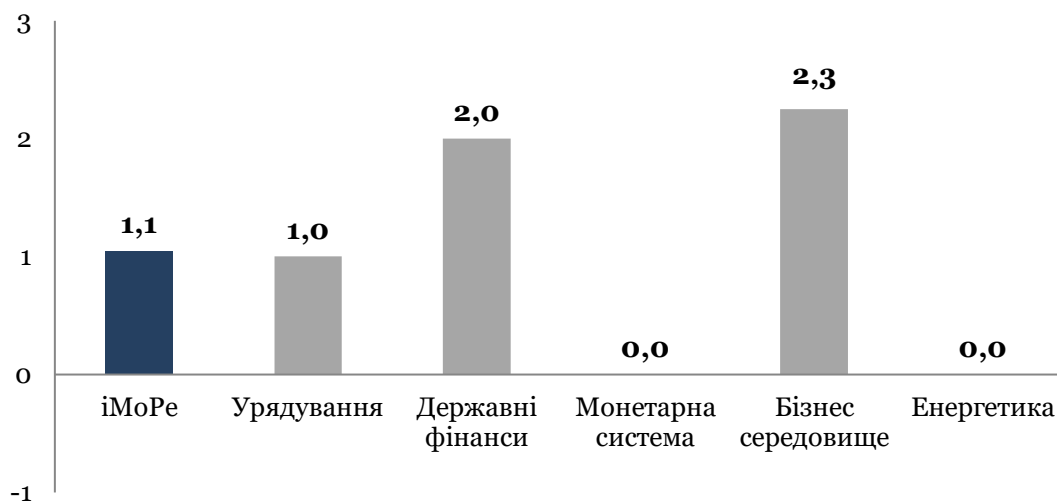
Індекс реформ (iMoPe) становить +1,1 бала за період 24 травня – 6 червня 2021 року з можливих значень від -5,0 до +5,0. У попередньому раунді індекс дорівнював +0,6 бала.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ

iMoPe може приймати значення від -5 до +5, значення вище за +2 розглядається як прийнятний темп реформ

Графік 2. Значення iMoPe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Основні події раунду

1. Закон про земельну децентралізацію, +2,5 бала

Закон [1423-IX](#) від 28.04.2021 вирішує низку проблем у сфері розпорядження та користування землею.

Раніше об'єднані територіальні громади могли розпоряджатися лише землею у межах населених пунктів. Землі, які не були у приватній власності та були розташовані на території громади поза межами міст, сіл або селищ, були у власності держави.

Закон змінює це та дає громадам право розпоряджатися землею поза межами населених пунктів. Ці землі переходять із державної у комунальну власність за виключенням:

- земель, які використовують органи державної влади, державні підприємства, установи, організації на праві постійного користування (лісогосподарські та водогосподарські підприємства, установи НАН України та національних галузевих академій),
- земель оборони,
- природно-заповідного фонду,
- зони відчуження та відселення (внаслідок Чорнобильської катастрофи),
- земель під будівлями та спорудами, які знаходяться у державній власності,
- земель під об'єктами інженерної інфраструктури загальнодержавних меліоративних систем.

Рішення про передачу земель комунальної власності у приватну тепер вимагає підтримки не менш як двох третин голосів від загального складу місцевої ради (раніше - половини). Місцева влада також буде контролювати цільове використання земельних ділянок та надавати дозвіл на зміну цільового призначення особливо цінних земель (раніше ці рішення вимагали погодження КМУ та ВР).

Закон також спрощує правила виготовлення та погодження землевпорядної документації.

Коментарі

«Земельна децентралізація, передбачена цим законом, дає спроможному місцевому самоврядуванню якісно нові інструменти впливу на покращення рівня життя в громадах.

Цей закон фундаментально змінює юрисдикцію місцевої влади над територіями. Тепер вони прийматимуть рішення щодо всіх земель територіальної громади, а не тільки щодо земель у межах населених пунктів (сіл, селищ, міст), як було раніше.

Зрештою ламається централізована модель управління земельними ресурсами, коли державні органи приймали рішення про управління землями на місцях, не розуміючи локальні потреби та, часто, керуючись корупційними мотивами.

По суті, громади отримали унікальні ресурси для залучення інвестицій, розвитку своїх територій та покращення життя їх жителів, у той же час вся відповідальність за раціональне використання земель теж перейшла до них».

Сергій Горovenко, помічник Народного депутата України

«Хоч ця зміна має вирішальне значення для громад, я бачу, що залишається одна проблема. Залишилась можливість віддавати землю безкоштовно. Схема, яка дозволяла великим землевласникам неетично забирати величезні ресурси землі, залишатиметься дієвою. Тільки після того, як буде вилучена сама можливість віддати землю безкоштовно, ситуація буде вирішена. Якщо громада має життєво важливий інтерес поступитися землею для якихось важливих цілей – наприклад, нової пожежної станції, довгострокова оренда за низькою ціною може стати рішенням».

Агнешка Піасецька, незалежний експерт

2. Постанова про визнання професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах, +2,0 бала

Постановою КМУ [№576 від 02 червня 2021](#) уряд визначив правила для визнання професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах. Працівники, які навчалися в інших країнах, зможуть підтвердити свою кваліфікацію та працевлаштуватися офіційно. Ці правила - крок у напрямку гармонізації української системи кваліфікацій з європейською та відповідає зобов'язанням України в межах виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Коментарі

«Постанова довгоочікувана і дуже важлива. Це органічна складова процесу формування професійних стандартів та кваліфікацій, який триває вже років 10. Процес досить повільний, адже вимагає і формування законодавчої бази, і розвитку нових установ.

Набуття навичок та кваліфікацій вже давно вийшло за рамки формальної освіти та за кордони. І ця постанова саме про прийняття з боку нашої держави сучасного освітньо-професійного різноманіття. Визнання Україною кваліфікацій, отриманих в ЄС, - це частина кропіткої практичної роботи задля нашої інтеграції в Європу. На противагу гучним, але пустим, заявам політиків. Крім того, це також акт визнання досвіду та прав наших громадян та створення умов для повернення

українських трудових мігрантів. Крім того, вона відкриває двері для більш продуктивного залучення іноземців, біженців та осіб без громадянства до професійної діяльності за фахом.

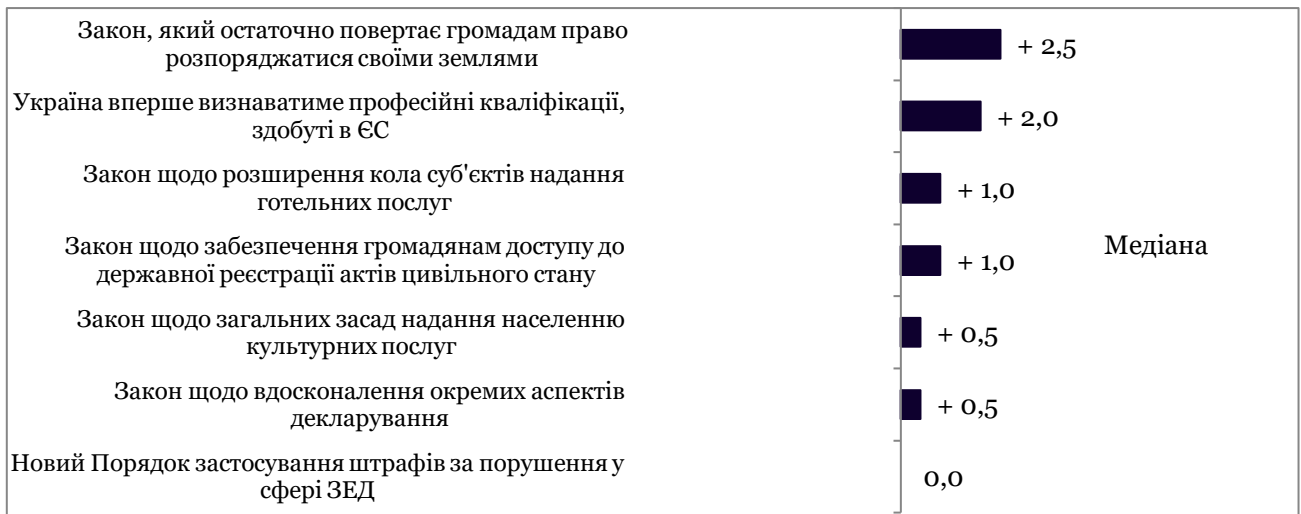
Звичайно багато чого залежатиме від імплементації. Але тішить, що залучені всі зацікавлені сторони: і роботодавці, і міжнародні профільні організації, зокрема МОП та Європейський фонд освіти (ETF), і уряд, і Міністерство освіти та, власне, освітні установи (хоч останні, на мій, погляд не достатньо масово)».

Ганна Вахітова, Київська школа економіки

«Визнання кваліфікацій, здобутих в інших країнах, є однією з функцій Національного агентства кваліфікацій, створеного наприкінці 2018 року. Тепер же КМУ своєю постановою затвердив порядок такого визнання, адже раніше його не існувало. Затвердження порядку сприятиме більшому визнанню неформального навчання та навчання впродовж усього життя, стимулюватиме здобуття кваліфікації за кордоном та полегшить працевлаштування мігрантам, які прагнуть повернутися в Україну, а також біженцям».

Ольга Ніколаєва, Київська школа економіки

Графік 3. Події, що визначали значення індексу, оцінка події є сумою її оцінок за напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

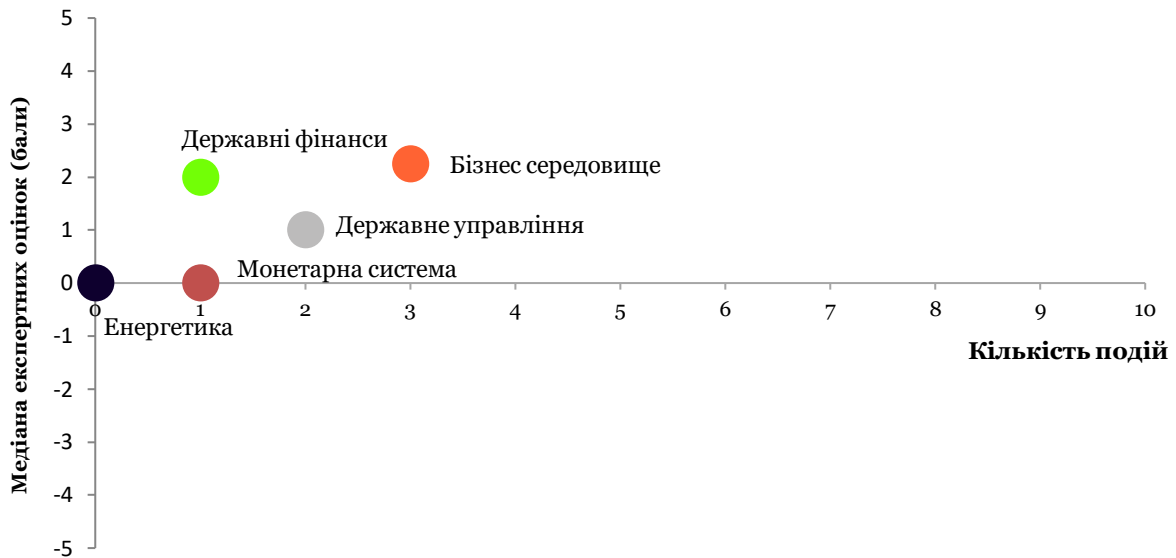

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками

Державне управління	+1,0
Закон щодо вдосконалення окремих аспектів декларування	+0,5
Закон щодо забезпечення громадянам доступу до державної реєстрації актів цивільного стану	+1,0
Державні фінанси	+2,0

Закон про основні засади молодіжної політики	+2,0
Монетарна система	0,0
Новий Порядок застосування штрафів за порушення у сфері ЗЕД	0,0
Бізнес середовище	+2,3
Закон щодо розширення кола суб'єктів надання готельних послуг	+1,0
Закон щодо загальних засад надання населенню культурних послуг	+0,5
Закон, який остаточно повертає громадам право розпоряджатися своїми землями	+2,5
Енергетика	0,0

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoRe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.

VoxUkraine - це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.